

Saksalan päiväkodin vanhempien kuulemistilaisuus**MUISTIO****Aika: Ti 6.10.2020 klo 18-19.30****Paikka: TEAMS-kokous****Läsnä: Varhaiskasvatusjohtaja, palvelupäällikkö, päiväkodin johtaja, päiväkodin varajohtaja, kasvatus- ja opetuslautakunnan jäseniä, päiväkodin lasten vanhempia**

Kuulemistilaisuuden aluksi varhaiskasvatusjohtaja toivotti kaikki tervetulleiksi, ja kertoi kaupungin Talous- ja tulevaisuusohjelmaan (TATU-ohjelma) kuuluvan varhaiskasvatuksen alaryhmän työskentelystä keväällä 2020. Yhtenä toimenpiteenä on tarkasteltu laajennetun aukiolon päiväkotien aukiolojen uudelleenjärjestelyä kaupunkikeskustan alueella 1.8.2021 alkaen. Tarkastelu on kohdistunut Kalevankankaan, Naisvuoren ja Saksalan päiväkoteihin sekä päiväkotit Lähemäen Lastentaloon. Kaikki päiväkodit ovat avoinna arkipäivisin maanantaista perjantaihin. Suunnitelman mukaan Kalevankankaan päiväkodin aukioloa supistettaisiin klo 17 asti (tällä hetkellä klo 20), Naisvuoren päiväkodin aukiolo laajenisi klo 23.00 asti (tällä hetkellä klo 22.00), Saksalan päiväkodin aukioloa supistettaisiin klo 17 asti (tällä hetkellä 23.00 asti) ja Lähemän Lastentalon aukioloa pidennettäisiin tunnilla klo 20.00 asti (tällä hetkellä klo 19.00). Saksalan päiväkodin henkilöstöön kohdistuvana vaikutuksena on viiden työntekijän siirtyminen muihin yksiköihin.

Päiväkodin vanhempien puheenvuoroista esille nousseet asiat:

- Saksalan päiväkodin vanhempia on ollut tekemässä Naisvuoren vanhempien kanssa yhteistyössä adressia https://www.adressit.com/adressi_mikkelin_paivakotien_naisvuori_saksala_aukioloaikojen_ja_hoitopaikkojen_ennallaan_sailyamisen_puolesta

Adressissa esitetään mm, että suunniteltu uudistus on ristiriidassa lapsen ja perheiden edun sekä lähikouluperiaatteen kanssa. Perheiden ja varhaiskasvatushenkilöstön välille syntyneet hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutussuhteet katkeaisivat, ja etenkin pienelle lapselle tuttujen hoitajien, kavereiden ja hoitopaikan vaihtuminen on iso muutos.

Mikäli uudistus toteutuu, useat lapset eivät pääse varhaiskasvatukseen lähipäiväkotiinsa, vaan joutuvat siirtymään kauempana sijaitsevaan päiväkotiin. Monen vanhemman työpaikka sijaitsee päinvastaisessa suunnassa kuin uusi hoitopaikka. Useille perheille tämä tarkoittaisi ylimääräistä autoilua, joka ei luonnollisesti sovi ajatukseen vihreämmästä Mikkelistä. Autottomilla perheillä varhaiskasvatus- ja vanhempien työmatkojen piteneminen pidentää myös hoitoaikoja. Hoitoaikojen piteneminen vähentää perheen yhteistä aikaa.

Perusopetuslaki asettaa tavoitteeksi eheän koulupolun oppilaan omassa lähikoulussa. Nyt eheä koulupolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ei toteutuisi näiden lasten tapauksessa, jotka joutuisivat siirtymään päiväkotiin toiselle koulualueelle. Lasten varhaiskasvatukseen kohdistuvat heikennykset eivät lisää muuttotappiosta kärsivän kaupungin veto- eikä pitovoimaa.

- Lapsen etua ajatellen kaikki turhat muutokset ovat ikäviä. Osa lapsista on jo aiemmin joutunut vaihtamaan varhaiskasvatuspaikkaa useammin, ja osalla sopeutuminen uuteen päiväkotiin voi kestää todella kauan. Moni vanhempi järjestää satunnaiset viikonloppuhoidon tarpeet omien tukiverkostojen avulla. Vanhemmilla on huoli, ettei monilapsisten perheiden kaikille lapsille löydy uutta hoitopaikkaa samasta päiväkodista muutoksen myötä.
- Lapsivaikutusten arviointia tehdessä lapsen mielipidettä on selvitetty haastattelemalla lapsia. Kuinka suuri painoarvo näillä vastauksilla voi olla päätöksentekoa tehdessä, lapsilla ei ole kykyä tai ymmärrystä arvioida päiväkodin vaihtoa.

- Esille nousi keskittäminen suuriin yksiköihin korona-aikana.
- Vuorohoitoa tarvitsevilla perheillä on paljon kriittisten alojen työntekijöitä. Kuinka paljon korona-aika on vaikuttanut vuorohoidon tarpeen vähenemiseen?

Kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä valtuuston jäsenten puheenvuoroista esille nousseet asiat:

- Kuinka moni lapsi joutuisi vaihtamaan päiväkotia Saksalan päiväkodista? Ajatus siitä, että tyhjenetään lapset pois ja otetaan uudet lapset sisään, tuntuu hullulta, vuosien työ vuorohoidon parissa ja perheiden kanssa menee hukkaan.
- Onko taustalla täysin taloudelliset syyt? Kokonaissuunnittelu vaikuttaa keskeneräiseltä, hajoita ja hallitse meininki. Lapsivaikutusten arviointi, onko sillä suuri merkitys? Kannattajia muutokselle ei tunnu löytyvän. Pyydettiin tarkentavia tietoja TaTu:sta, mm. kuka oli suunnittelussa henkilöstön edustajana, oliko asiantuntijoita mukana, mitkä ovat kokonaissäästöt?
- TaTu-työryhmän salainen työskentely on pettymys, sillä Mikkelin arvoissa korostetaan avointa päätöksentekoa. Mikkelin olisi oltava lapsimyönteinen kaupunki, pitää mahdollistaa vanhempien työskentely ja opiskelu. Työryhmän esitys on koettu varhaiskasvatuslain vastaiseksi, sillä kaikessa pitäisi olla lapsen etu keskiössä, myös päätöksenteossa. Lapsiin kohdistuvat suuret muutokset voivat heijastua ongelmina myöhemmissä ikävaiheissa.

Palvelut pitäisi järjestää kuntalaisia varten, lähipalvelu periaatteella ja aukiolot huomioiden paikalliset tarpeet. Myös fyysinen toimintaympäristö on tärkeä, Saksalan päiväkodin puitteet ja olemassa oleva toimintakulttuuri mahdollistavat kodinomaisen ja turvallisen vuorohoitoarjen lapsille.

Mikkelissä on tavoitteena teollisuuden työpaikkojen lisääminen ja sairaalan toimintojen laajentaminen ja juuri näiden alojen perheet käyttävät vuorohoitoa. Nyt ei ole oikea aika tehdä suuria muutoksia vuorohoidon palveluihin.

- Tilaisuuteen osallistuneet kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsenet kyseenalaistivat TaTu-työryhmän kaavailemat säästöt, ja pohtivat onko muita vaihtoehtoja säästöille edes pohdittu. Päiväkodinjohtajalta pyydetyssä puheenvuorossa kävi ilmi, että säästötoimenpiteitä on jo tapahtunut. Miksi siis vielä pitäisi säästää lasten ja perheiden kustannuksella, jos tavoitellut säästöt on jo saavutettu? Lautakunnan jäsenet pyysivät lisätietoja tehdyistä säästöistä sekä TaTu-työryhmän tarkempaa selvitystä oman päätöksenteon tueksi. Pitäisi myös osata tunnustaa, että eurot on jo säästetty. Lapset ovat väärä paikka säästää, ovatko tavoitellut säästöt kaiken perheille ja lapsille aiheutuvan haitan arvoisia.
- Valtuusto on määritellyt varhaiskasvatukseen osallistumisasteen noston 80 % (nyt 70%), valtuusto on siis jo hyväksynyt sen, että henkilökuntaa on oltava riittävästi lasten määrän lisääntymiseen varhaiskasvatuksessa. TaTu-työryhmän esitys on ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa.
- Nostettiin esille vuorohoidon tarpeen vähentyminen, onko todellista, vai onko kyse korona-ajan vaikutuksista, tai perheiden halukkuudesta käyttää omia tukiverkostoja ympärivuorokautisen varhaiskasvatuksen sijasta. Vuorotyön vähentymistä Mikkelissä ei koettu syyksi vuorohoidon tarpeen vähenemiseen.
- Käytiin keskustelua myös varhaiskasvatuksessa tehdyistä laatu- ja palvelutyytyväisyyskyselyistä.
- Voisiko TaTu-työryhmän muutoksesta seurata jotain hyvää? Saavutetaanko tällä muutoksella toiminnallista etua lapsille vai onko synnä pelkästään raha?

Päiväkodinjohtajan puheenvuoro:

- Saksalan päiväkodin kaikki lapset joutuisivat vaihtamaan päiväkotia, eivät kaikki samaan päiväkotiin vaan oman hoidontarpeen mukaisesti sitä vastaavaan yksikköön.
- Varhaiskasvatuksessa tehty jo säästöjä, TaTu-työryhmän kaavailemat 4 työntekijän säästöt jo olemassa.
- Lapsia ja perheitä ajatellen, onko pohdittu muita vaihtoehtoja, koska säästöille ei nähdä tarvetta? Keskittäminen ymmärrettävää ja kannattavaa, mutta voidaan toteuttaa pienemmillä haitoilla, ja mahdollisesti saavuttaa lisäsäästöjä. Asiat ovat kirjattuna ja lähetetty kuulemistilaisuudessa paikalla olleille kasvatustarpeiden ja opetuslautakunnan jäsenille.

Varhaiskasvatusjohtajan ja palvelupäällikön puheenvuoroista nousseet asiat:

- Vuorohoidon tarve on vähentynyt, ja laajennetun aukiolon yksiköitä on tarpeeseen nähden liikaa, ja osassa niistä tarvetta iltahoidolle on vain harvakseltaan. Laajennetun yksiköitä keskitettäessä, on yksikössä työntekijän kanssa iltaisin useammin enemmän lapsia kuin 1-2 lasta. Keskittämällä vuorohoitoa saadaan aikaiseksi säästöjä. Työryhmän esittämällä muutoksella tavoitellaan 4 työntekijän säästöjä.
- Lapsen etu on tärkein, ja perheille tulee mahdollistaa heidän tarvitsemansa palvelut. Lapsivaikutusten arviointi on tekeillä. Lapsen mielipide huomioidaan lasten haastatteluilla, jotka työntekijät hoitavat. Näin myös lasten mielipiteitä kunnioitetaan.
- Varhaiskasvatuksessa tehdään laatu- ja palvelutyytyväisyyskyselyjä arviointisuunnitelman mukaisesti. Niiden tulokset ovat aina lautakuntakäsittelyssä, ja siten nähtävissä.